

Опис навчальної дисципліни

Філософія належить до циклу фундаментальних дисциплін навчального плану, вивчення якої є важливим чинником духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної парадигми студентської молоді, усвідомлення ними свого місця і ролі в суспільстві; визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, хто є людина, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах, як долати різні перешкоди до майбутнього. Вивчення дисципліни певною мірою пов'язане зі знаннями інших гуманітарних дисциплін, особливо з політологією, соціологією, історією України, економічною теорією тощо. У свою чергу, знання дисципліни "Філософія" є методологічною основою вивчення не тільки гуманітарних та суспільно-політичних, а й природничих та технічних дисциплін.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н1 Агрономія
Освітня програма	Агрономія
Факультет/ІНІ	Агробіологічний

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	4 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	4 год.
Самостійна робота	45 год.	82 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	-
Форма контролю	Екзамен	Екзамен

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Мета - формування знань з філософії як вищого теоретичного рівня світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їх взаємодії, світоглядно-методологічна підготовка студентів, формування їх філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки спеціалістів агрономічного профілю та актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Філософія» (за їх наявності) ОК12 Українська мова за професійним спрямуванням , ОК13 Іноземна мова за професійним спрямуванням

Набуття компетентностей

ЗК2 — Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК3 — Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК10 — Здатність працювати у команді

СК5 — Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва

Програмні результати навчання

ПРН1 — Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції

ПРН2 — Прагнути до самоорганізації та самоосвіти

ПРН3 — Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Історія філософської проблематики Заходу і Сходу												
Тема 1. Філософська пропедевтика. Екоцентризм як напрям екологічної етики.	1	-	-	2	-	3	2	-	-	-	6	8
Тема 2. Історія філософії Сходу.	2	-	-	4	-	6	-	-	-	-	12	12
Тема 3. Історія філософії Заходу.	2	-	-	4	15	21	-	-	-	-	8	8
Разом за модулем 1	5	0	0	10	15	30	2	0	0	0	26	28
Модуль 2. Філософське розуміння світу: теоретичні та прикладні виміри												
Тема 1. Буття як філософська проблема.	2	-	-	4	15	21	-	-	-	-	12	12
Тема 2. Свідомість як ідеальне буття	2	-	-	4	-	6	-	-	-	-	7	7
Тема 3. Пізнання як предмет філософського аналізу.	2	-	-	4	-	6	-	-	-	-	8	8
Разом за модулем 2	6	0	0	12	15	33	0	0	0	0	27	27
Модуль 3. Філософія людини, природи і суспільства												
Тема 1. Філософська антропологія.	2	-	-	4	-	6	-	-	-	2	15	17
Тема 2. Філософські проблеми сучасності.	2	-	-	4	15	21	2	-	-	2	14	18
Разом за модулем 3	4	0	0	8	15	27	2	0	0	4	29	35
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	15	0	0	30	45	90	4	0	0	4	82	90

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Філософська пропедевтика. Екоцентризм як напрям екологічної етики.	1
2	Тема 2. Історія філософії Сходу.	2
3	Тема 3. Історія філософії Заходу.	2
4	Тема 4. Буття як філософська проблема.	2
5	Тема 5. Свідомість як ідеальне буття	2
6	Тема 6. Пізнання як предмет філософського аналізу.	2
7	Тема 7. Філософська антропологія.	2
8	Тема 8. Філософські проблеми сучасності.	2
Всього годин		15

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософська пропедевтика. Екоцентризм як напрям екологічної етики.	2
2	Філософія Давнього Сходу.	4
3	Історія філософії Заходу.	4
4	Буття як філософська проблема.	4
5	Свідомість як фундаментальна категорія онтології.	4
6	Пізнавальна активність людини.	4
7	Філософська антропологія.	4
8	Філософські проблеми сучасності.	4
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Формою самостійної роботи є реферат. Реферат має бути присвячений актуальним теоретичним і методологічним проблемам філософського пізнання, аналізу проблем людини, суспільства, природи.	15
2	Формою самостійної роботи є реферат. Тематика включає осмислення та оцінка світобудови через призму буття, матерії, свідомості та пізнання.	15

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3	Формою самостійної роботи є реферат. Тематика включає дослідження основних проблем та етапів розвитку філософії обох традицій.	15
Всього годин		45

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування
- Співбесіда
- Тестування
- Есе

Методи навчання:

- Лекція
- Командна робота
- Практичне заняття
- Змішане навчання

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Історія філософської проблематики Заходу і Сходу		
Самостійна робота. Реферат з історії філософії Заходу і Сходу	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3. Модуль спрямований на ознайомлення студентів з історією філософських традицій Заходу і Сходу, їх основними етапами та закономірностями розвитку. Студенти навчаються аналізувати історичні етапи формування філософських ідей, розвивати громадську позицію, критичне мислення та розуміння ролі філософії у формуванні світогляду. Вони здобудуть навички самостійного дослідження та аналізу філософських проблем, а також знатимуть основні історичні та культурні особливості філософських традицій.	100

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Філософське розуміння світу: теоретичні та прикладні виміри		
Самостійна робота. Реферат з філософії світу та пізнання	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3. Цей модуль спрямований на формування у студентів глибокого розуміння світобудови через філософські категорії буття, матерії, свідомості та пізнання. Студенти навчаться аналізувати філософські концепції, застосовувати їх до сучасних проблем та розвивати критичне мислення щодо різних світоглядних позицій. Вони здобудуть навички самостійної оцінки філософських ідей та їхнього впливу на сучасний світ.	100
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Філософія людини, природи і суспільства		
Самостійна робота. Реферат з філософії людини, природи і суспільства	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3. Модуль присвячений аналізу філософських концепцій людини, природи та суспільства. Студенти ознайомляться з сучасними теоретичними підходами до проблем людської природи, екології та соціальних відносин. Вони навчаться аналізувати філософські проблеми, пов'язані з етикою, цінностями та соціальною відповідальністю, а також зможуть застосовувати філософські знання у практичних ситуаціях.	100
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.

Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/assign/view.php?id=397177>);

-- конспекти лекцій та їх презентації (в електронном у вигляді);

-- підручники, навчальні посібники.;

-Гейко С.М., Горбатюк Т.В., Кичкирук Т.В. та ін. Людина, суспільство, держава у філософському дискурсі: історія та сучасність : монографія. К.: «Міленіум», 2020. 378 с. ;

-Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. К.: Знання України, 2022. 580 с. ;

-Причепій Є. М. Філософія : посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2021. - 575 с.;

-Кичкирук Т.В. Методичні настанови з дисципліни «Філософія» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» агробіологічного факультету. 2026. 80 с.;

Рекомендовані джерела інформації

1. Предмет і проблематика філософії / за заг. ред М.А.Скринника, З.Е.Скринник. Львів, 2021. С. 336-338.
2. Кичкирук Т.В. Конструктивність традиції європейськості української культури в сучасних євроінтеграційних процесах. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу держави: стратегії розвитку», 01 травня 2025 р. Київ. <https://nubip.edu.ua/naukova-diyalnist-20>
3. Кичкирук Т.В. Світоглядний вимір сучасного стану та загальних тенденцій світового розвитку науки: зб. матеріалів міжнародної наук.-практ. конф. молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір», 02 травня 2025 р., м. Суми, Україна. С. 45-47.
4. Філософія інформаційних комунікацій: монографія / О. П. Дзьобань; Нац. акад. прав. наук України, Н.-д. центр прав. інф-ки. Харків: Майдан, 2021. 223 с.
5. Філософський енциклопедичний словник. – К., 2022.